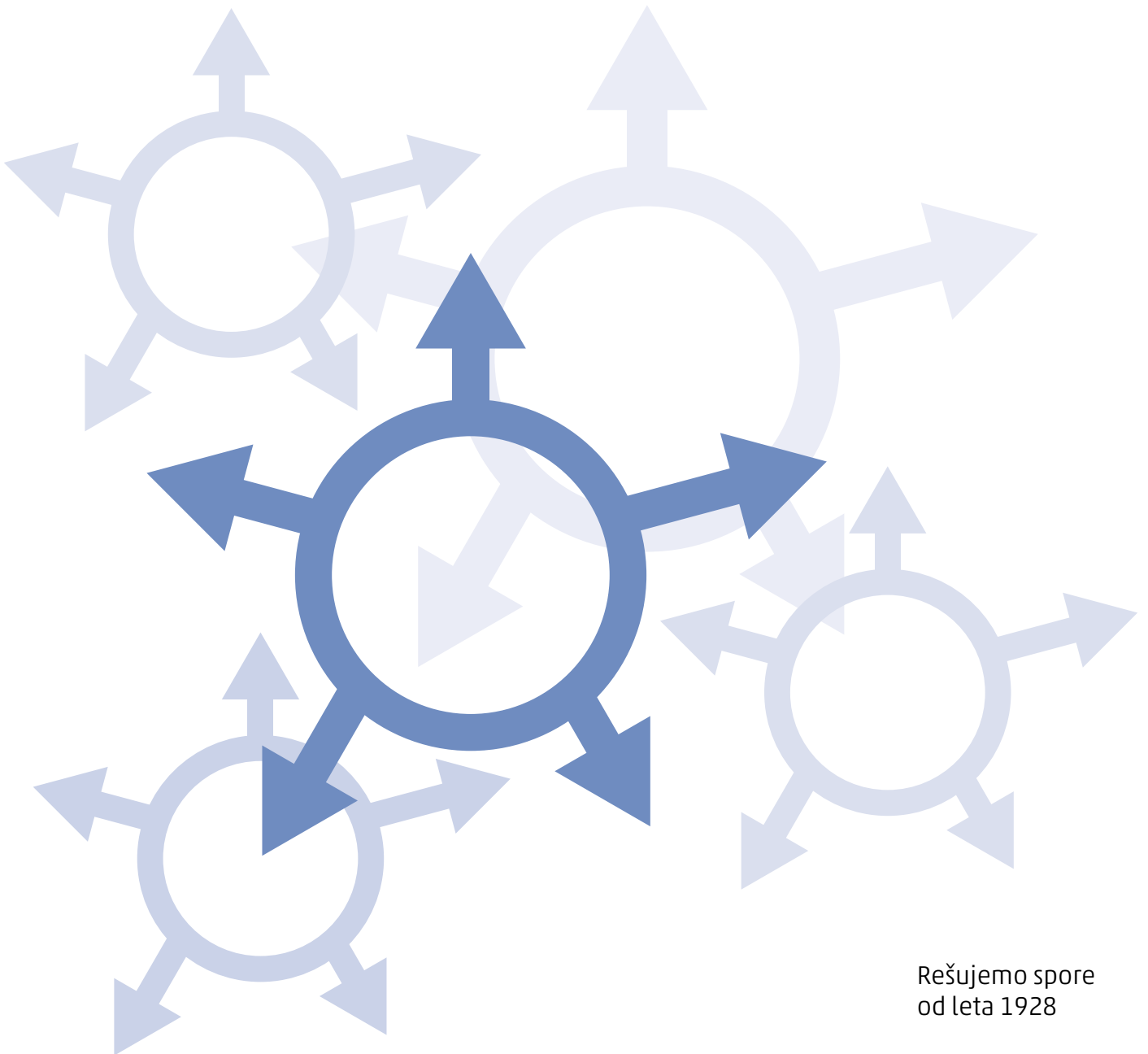

STALNA ARBITRAŽA
PRI GOSPODARSKI
ZBORNICI SLOVENIJE

SMERNICE ZA ARBITRE

junij 2015

Rešujemo spore
od leta 1928

Stalna arbitraža pri Gospodarski zbornici Slovenije (Stalna arbitraža) je izdala Smernice za arbitre (Smernice) z namenom, da arbitrom služijo kot praktični pripomoček in vir informacij za vodenje postopkov po Arbitražnih pravilih Stalne arbitraže pri Gospodarski zbornici Slovenije (Ljubljanska arbitražna pravila). Smernice vsebujejo informacije, ki so tako opomnik senatu za uspešno vodenje arbitražnih postopkov, kakor tudi prikaz prakse predsedstva in sekretariata pri določanju stroškov arbitraže in sprejemanju drugih odločitev v postopkih.

Smernicam sta priložena tudi vzorca časovnega načrta poteka postopka (priloga 1) in arbitražne odločbe Stalne arbitraže (priloga 2).

Smernice so pripomoček za arbitre in nimajo narave dopolnilnih oziroma dodatnih arbitražnih pravil.

Stalna arbitraža
pri Gospodarski zbornici Slovenije
Dimičeva ulica 13, 1504 Ljubljana, Slovenija
www.sloarbitration.eu

Sekretariat:
t: +386 1 58 98 180
f: +386 1 58 98 400
arbitraza.lj@gzs.si

KAZALO

O STALNI ARBITRAŽI	1
OPOMNIK SENATU	2
Komunikacija	
Skrb za nepristranskost, neodvisnost in razpoložljivost	
Časovni načrt poteka postopka	
Učinkovito vodenje arbitraže	3
Zaupnost	4
Administrativna opravila senata	
Administrativni tajnik arbitražnega senata	
Arhiv	
STROŠKI ARBITRAŽE	5
Plačilo za senat	
Stroški senata	6
Administrativni stroški Stalne arbitraže	7
Predujem za kritje stroškov arbitraže	
PLAČILO SENATU	8
Arbitri, ki opravljajo dejavnost v obliki samostojnega podjetja ali gospodarske družbe	
Arbitri, ki ne opravljajo dejavnosti v obliki samostojnega podjetja ali gospodarske družbe	
ARBITRAŽNA ODLOČBA	9
Sestavine	
Izdaja končne arbitražne odločbe in rok za izdajo	
Vročanje arbitražne odločbe	
PRILOGE	10
PRILOGA 1: Vzorec časovnega načrta poteka postopka	11
PRILOGA 2: Vzorec arbitražne odločbe	13

O STALNI ARBITRAŽI

Stalna arbitraža je samostojna institucionalna arbitraža, ki deluje pri Gospodarski zbornici Slovenije (GZS) in je od nje neodvisna. Hitro in učinkovito reševanje sporov zagotavlja že od leta 1928 in tako predstavlja osrednjo arbitražno institucijo v Sloveniji.

Stalna arbitraža za stranke organizira in zagotavlja podporo reševanju domačih sporov in sporov z mednarodnim elementom z arbitražo, mediacijo, posredovanjem in drugimi alternativnimi oblikami reševanja sporov v skladu z lastnimi pravili in drugimi pravili ter postopki, o katerih se stranke dogovorijo. Stalno arbitražo sestavljata predsedstvo in sekretariat.

Predsedstvo v posameznih postopkih sprejema odločitve, za katere je pristojno v skladu z Ljubljanskimi arbitražnimi pravili ali drugimi pravili Stalne arbitraže, o katerih se stranke dogovorijo. Predsedstvo sestavljajo predsednik, podpredsednik in pet članov, imenuje pa ga upravni odbor GZS za mandatno obdobje štirih let.

Sekretariat skrbi za dnevni menedžment primerov, nadzoruje učinkovitost poteka postopkov in dela arbitrov ter opravlja druge strokovne naloge povezane s podporo in organizacijo reševanja sporov. V posameznih postopkih sekretariat sprejema odločitve, za katere je pristojen v skladu z Ljubljanskimi arbitražnimi pravili ali drugimi pravili Stalne arbitraže, o katerih se stranke dogovorijo.

Več informacij o delu Stalne arbitraže lahko najdete na spletni strani www.sloarbitration.eu.

OPOMNIK SENATU

Komunikacija

Senat mora vsa pisanja in obvestila pošiljati v vednost Stalni arbitraži. Zaradi zagotavljanja učinkovitosti in ekonomičnosti postopka je zaželeno, da senat pri komunikaciji s strankami in Stalno arbitražo uporablja elektronsko pošto. Pomembno je, da se način in tehnika komuniciranja strank in senata določita na začetku postopka (praviloma s prvim procesnim sklepom senata). Vsa pisanja in obvestila v elektronski obliki, ki so naslovljena na Stalno arbitražo, se pošiljajo na naslov arbitraza.lj@gzs.si.

Skrb za nepristranskost, neodvisnost in razpoložljivost

Posameznik sme sprejeti imenovanje za arbitra le, če oceni da bo nalogo sposoben opraviti nepristransko, neodvisno in brez nepotrebne odlašanja, ter je v celoti prepričan, da ima zadostno znanje glede predmeta spora oziroma vprašanj, ki se v okviru spora zastavljajo in jezika postopka. Hkrati mora paziti, da ohranja tudi zunanji videz nepristranskosti in neodvisnosti. Z izjavo mora strankam in Stalni arbitraži razkriti vse okoliščine, ki bi lahko vzbujale utemeljen dvom o njegovi nepristranskosti in neodvisnosti. Če se take okoliščine pojavijo med postopkom mora arbiter stranke, druge arbitre in Stalno arbitražo o tem brez odlašanja pisno obvestiti.

Arbiter se mora ves čas postopka vzdržati kakršnihkoli ravnanj, ki bi lahko strankam dajala razlog za vtis o njegovi pristranskosti ali odvisnosti. Med postopkom so prepovedani ločeni stiki arbitra z eno izmed strank ali njenim pooblaščenecem, vključno s sestanki, telefonskimi pogovori, elektronskimi sporočili ali drugimi oblikami komuniciranja v zvezi z zadevo, ki je predmet spora. Vsako novo okoliščino, ki nastane med postopkom in ki bi lahko vzbujala utemeljen dvom o nepristranskosti in neodvisnosti arbitra mora arbiter brez odlašanja razkriti.

Kot vodilo naj arbitrom služijo [Smernice IBA o nasprotju interesov v mednarodni arbitraži \(2004\)](#), ki vsebujejo temeljna načela in primere okoliščin, ki naj jih arbiter razkrije v povezavi z nepristranskostjo in neodvisnostjo.

Arbiter mora biti v času trajanja postopka razpoložljiv, tako da je sposoben zaupano mu nalogo opraviti brez nepotrebne odlašanja. Razpoložljivost arbitra je eno od temeljnih vodil etike arbitra in njegovega profesionalnega odnosa do strank v postopku.

Časovni načrt poteka postopka

Po predaji zadeve senatu, mora senat brez odlašanja določiti časovni načrt poteka postopka. Pred sprejemom časovnega načrta poteka postopka se mora senat o njegovi vsebini posvetovati s strankami. S časovnim načrtom poteka postopka senat določi predvsem roke za vložitev tožbe in odgovora na tožbo ter morebitnih nadaljnjih pisnih vlog, datum(e) ustne obravnave, datum, do katerega bo senat izdal arbitražno odločbo in druge sestavine, ki jih šteje za potrebne. Senat časovni načrt poteka postopka in njegove morebitne spremembe pošlje strankam in Stalni arbitraži.

Namen časovnega načrta poteka postopka je že v začetni fazi postaviti jasen časovni okvir, kar pripomore k učinkovitemu načrtovanju in posledično hitrejšemu teku postopka. Dobro pripravljen časovni načrt je ključnega pomena za kvalitetno in učinkovito izvedbo arbitraže. Senat mora že na začetku postopka paziti, da bo končno arbitražno odločbo izdal najkasneje v roku devetih mesecev (šestih mesecev v primeru pospešenega arbitražnega postopka) po tem, ko mu je bila zadeva predana. Prekoračitev roka za izdajo arbitražne odločbe je lahko razlog za razveljavitev odločbe.

Arbitrom se priporoča, da pri pripravi časovnega načrta uporabijo vzorec časovnega načrta poteka postopka Stalne arbitraže pri GZS (priloga 1).

Učinkovito vodenje arbitraže

Senat mora arbitražo voditi v skladu z Ljubljanskimi arbitražnimi pravili in dogovorom strank, pri tem pa mora skrbeti, da se izogne nepotrebnim zamudi in stroškom ter strankam zagotoviti pravičen in učinkovit postopek rešitve spora.

Skladno z načelom ekonomičnosti mora senat paziti, da v postopku ne pride do nepotrebnih stroškov oziroma glede na vrednost spornega predmeta nesorazmerno visokih stroškov. Prav tako mora senat pri opravljanju posameznih postopkovnih dejanj paziti, da ne pride do nepotrebnih zastojev.

Pri določanju rokov mora senat upoštevati zahtevo po učinkovitem vodenju postopka, ob tem pa paziti, da je zagotovljeno enakopravno obravnavanje strank, ki morajo imeti v primerni fazi postopka razumno možnost, da se o zadevi izjavijo.

Pomembno je, da senat že na začetku postopka s strankami doseže dogovor oziroma po posvetovanju s strankami odloči o bistvenih vprašanjih povezanih s potekom arbitražnega postopka in ravnanjem strank. V ta namen lahko senat s strankami organizira pripravljalni sestanek, kot posvet pred izdajo prvega procesnega sklepa, ki je običajno namenjen določitvi poteka arbitraže. Praviloma je del prvega procesnega sklepa senata tudi časovni načrt poteka postopka.

Senat si lahko pri vodenju pripravljalnega sestanka pomaga s spodnjo okvirno agendo.

Agenda pripravljalnega sestanka

[*tožeča stranka*] proti [*tožena stranka*], [*kraj in datum*]

- a. uvod predsednika arbitražnega senata
- b. seznanitev udeležencev postopka – predstavniki in zastopniki strank
  - morebitne spremembe imen ali naslovov strank ali druge podobne spremembe
- c. morebitna odprta (procesna) vprašanja, ki jih je treba obravnavati
  - sedež arbitraže
  - jezik postopka
  - ugovori v zvezi z imenovanjem arbitražnega senata
  - ugovori v zvezi z pristojnostjo arbitražnega senata
- d. časovni načrt poteka postopka (glej prilogo 1)
- e. bifurkacija arbitražnega postopka
- f. pisne vloge
  - število in zaporedje
  - dogovor o morebitnih prevodih dokumentov
  - kopije dokumentov
- g. dokazi
  - predložitev dokazov
  - zaslišanje in izjave prič
  - zaslišanje in izjave s strani strank imenovanih izvedencev

- h. pričakovano ravnanje strank
  - zaupnost
  - komunikacija strank in senata – način in tehnika pošiljanja pisanj in obvestil, naslovi za pošiljanje
  - označevanje pisnih vlog in dokaznega gradiva
- i. imenovanje administrativnega tajnika arbitražnega senata
- j. organizacija ustne obravnave
  - zapisnik
  - prevod dokumentov
  - tolmačenje
- k. drugo

Zaupnost

Razen če se stranke izrecno sporazumejo drugače, mora arbiter varovati zaupnost postopka, arbitražne odločbe, sklepov in drugih odločitev senata. Arbiter mora kot zaupne varovati tudi podatke, ki jih pridobi med postopkom.

Administrativna opravila senata

Senat mora skrbeti za nemoten tek postopka in zagotoviti vsa administrativna in tehnično-organizacijska opravila, ki so potrebna za uspešno izvedbo arbitraže.

Stalna arbitraža lahko senatu in strankam svetuje in posreduje pri zagotovitvi tehnično-organizacijskih storitev (najem prostorov za ustno obravnavo, tehnične opreme, storitve vodenja zapisnika, snemanja, prevajanja, tolmačenja, ipd.), ki so potrebne za izvedbo postopka. Senat mora sekretariatu pravočasno sporočiti namero koriščenja teh storitev. Kadar storitve nudi Stalna arbitraža se senatu/strankam zaračunajo po veljavnem ceniku Stalne arbitraže.

Administrativni tajnik arbitražnega senata

Senat lahko za organizacijo in izvedbo administrativnih in tehničnih opravil imenuje administrativnega tajnika arbitražnega senata. Pred imenovanjem administrativnega tajnika mora senat o tem obvestiti Stalno arbitražo. Stalna arbitraža o nameri imenovanja obvesti stranke in jih pozove k soglasju. Če stranke z imenovanjem ne soglašajo, senat administrativnega tajnika ne sme imenovati.

Vloga administrativnega tajnika je v pomoči senatu oziroma predsedniku senata pri opravljanju administrativnih in tehničnih opravil, ki so potrebna za vodenje postopka. Administrativni tajnik mora biti nepristranski in neodvisen. Podati mora podpisano izjavo, v kateri mora razkriti vse okoliščine, ki bi lahko vzbujale utemeljen dvom o njegovi nepristranskosti in neodvisnosti.

Plačilo administrativnega tajnika je osebni strošek senata, ki ga senat krije iz svojega plačila.

Stroške administrativnega tajnika krijejo stranke. Za kritje stroškov administrativnega tajnika se smiselno uporabljajo pravila za kritje stroškov senata.

Senat mora v končno arbitražno odločbo, arbitražno odločbo na podlagi poravnave ali sklep o ustavitvi postopka vključiti višino plačila in stroškov administrativnega tajnika arbitražnega senata.

Arhiv

Senat mora hraniti vso dokumentacijo, ki se nanaša na posamezni arbitražni postopek vsaj eno leto po izdaji arbitražne odločbe.

STROŠKI ARBITRAŽE

Stroške arbitraže sestavljajo (45. člen Ljubljanskih arbitražnih pravil)¹:

- plačilo za arbitražni senat,
- administrativni stroški Stalne arbitraže in
- stroški arbitražnega senata in Stalne arbitraže.

Izhodišče za določitev stroškov arbitraže je vrednost spornega predmeta, ki se skladno z Ljubljanskimi arbitražnimi pravili določi kot vsota vrednosti vseh tožbenih zahtevkov, zahtevkov iz nasprotnih tožb in ugovorov zaradi pobotanja. Pri tem se ugovori zaradi pobotanja praviloma všttevajo v vrednost spornega predmeta le, če njihovo obravnavanje senatu predstavlja občutno povečanje dela. Če se vrednost spornega predmeta med postopkom spremeni, mora senat o spremembi nemudoma obvestiti sekretariat.

Na spletni strani Stalne arbitraže (www.sloarbitration.eu) lahko najdete informativni kalkulator stroškov.

Senat mora najkasneje dva tedna pred izdajo končne arbitražne odločbe sekretariatu priglasiti stroške senata in sekretariat zaprositi za dokončno določitev višine stroškov arbitraže. Senat mora v končno arbitražno odločbo vključiti stroške arbitraže, kot jih je dokončno določil sekretariat, in jih razčleniti na plačilo in stroške za posameznega arbitra ter administrativne in morebitne druge stroške Stalne arbitraže.

Stranke so arbitrom in Stalni arbitraži solidarno odgovorne za plačilo stroškov arbitraže.

Plačilo za senat

Plačilo za predsednika senata ali arbitra posameznika se praviloma določi kot mediana vrednosti, ki jo določa tarifa² v razponu pri posamezni vrednosti spornega predmeta.

Pri določitvi višine plačila za senat se upošteva skrbnost in učinkovitost arbitrov, obseg opravljenega dela, zapletenost zadeve, učinkovitost poteka postopka in pravočasnost izdaje arbitražne odločbe.

Sekretariat lahko določi višino plačila, ki presega mediano predvsem v naslednjih primerih:

- visoka stopnja zapletenosti zadeve,
- na strani tožeče in/ali tožene stranke je udeleženih več oseb,
- procesno vodstvo postopka je zahtevno.

Sekretariat lahko določi višino plačila, ki je nižje od mediane predvsem v naslednjih primerih:

- višina spornega predmeta je visoka, a zadeva ni zapletena.

Vsak od članov senata prejme 60 % plačila predsednika senata. Po posvetovanju s senatom lahko sekretariat določi drugačen odstotek za odmero plačila posameznemu članu senata.

Znižano plačilo za senat

Sekretariat lahko v izjemnih primerih odstopi od zneskov, kot izhajajo iz tarife. V teh primerih je višina plačila za arbitražni senat nižja od minimalnega zneska, kot izhaja iz tarife. Sekretariat določi znižano plačilo praviloma takrat, kadar se postopek ne konča z meritorno odločitvijo senata o sporu (stranke se poravnajo, tožeča stranka umakne zahtevek, senat se izreče za nepristojnega, ipd.) ali v primeru izločitve oziroma razrešitve arbitra.

Sekretariat pri določitvi višine plačila upošteva predvsem v kateri fazi se je postopek končal in obseg opravljenega dela arbitrov. V primeru izločitve oziroma razrešitve arbitra le-ta praviloma ni upravičen do plačila.

¹ Stroški arbitraže so podrobneje urejeni v Dodatku II Ljubljanskih arbitražnih pravil (Tarifa).

² Tabela A, Dodatek II Ljubljanskih arbitražnih pravil.

Stroški senata

Skupaj z zaprosilom za dokončno določitev stroškov arbitraže, mora senat sekretariatu priglasiti morebitne stroške senata in predložiti potrdila oziroma račune. Arbitrer, ki je identificiran za namene DDV, priglasijo stroške senata brez DDV.

Stroški senata morajo biti razumni. O upravičenosti in povrnitvi nastalih stroškov senata odloča sekretariat. Senat je upravičen do povračila naslednjih stroškov:

- potni stroški:
  - osebno vozilo: 0,37 EUR/kilometer,
  - vlak: strošek prvega razreda,
  - letalo: strošek ekonomskega razreda (dejanski let manj kot 6 ur), poslovni razred (dejanski let več kot 6 ur);
- strošek ustne obravnave (najem prostora in tehnične opreme, strošek zapisnika, ipd.);
  - strošek izvedbe ustne obravnave, ki je organizirana v prostorih, kjer arbitrer sicer opravlja svoje običajno delo oziroma dejavnost, se lahko povrne le v primeru, če so bile o tem stranke predhodno obveščene in so se s povrnitvijo teh stroškov strinjale;
- strošek tolmačenja in prevajanja;
- poštni stroški, stroški kurirja; in
- strošek izvedenca (plačilo in drugi stroški), ki ga imenuje senat.

Nastanitveni stroški, ki so povezani z izvedbo ustne obravnave, posvetovalnih in drugih sestankov se arbitrom povrnejo v obliki dnevnic.

Drugi stroški se arbitrom ne povrnejo.

Dnevnica

Posamezni arbitrer je upravičen do dnevnice v višini 200 EUR za vsak dan ustne obravnave in posvetovalnih ter drugih sestankov, ki potekajo v kraju, ki ni kraj dejanskega prebivališča arbitra oziroma kraj, kjer arbitrer sicer opravlja svoje običajno delo oziroma dejavnost in za normalno izvedbo zahtevajo nočitev.

Dnevnica je namenjena kritju naslednjih stroškov:

- hotel,
- prehrana, in
- lokalni prevozi (taksi).

Stroški, ki presegajo višino dnevnice se ne povrnejo.

Dodatne tehnično-organizacijske storitve Stalne arbitraže

Kadar po naročilu senata in/ali strank Stalna arbitraža organizira/izvede posamezne tehnično-organizacijske storitve (najem prostorov za ustno obravnavo, tehnične opreme, storitve vodenja zapisnika, snemanja, prevajanja, tolmačenja, ipd.), ki so potrebne za izvedbo postopka se stroški za te storitve računajo senatu ali strankam sproti in po veljavnem ceniku.

Administrativni stroški Stalne arbitraže

Sekretariat določi administrativne stroške Stalne arbitraže na podlagi tarife³, ki določa njihovo višino pri posamezni vrednosti spornega predmeta. Sekretariat lahko v izjemnih primerih odstopi od zneskov, kot izhajajo iz tarife. Na administrativne stroške Stalne arbitraže se obračuna DDV (po veljavni stopnji), če je stranka, ki so ji zaračunani administrativni stroški, dolžna plačati slovenski DDV.

DDV na administrativne stroške Stalne arbitraže se obračuna:

- slovenskim pravnim in fizičnim osebam,
- strankam, ki prihajajo iz držav članic EU in niso davčni zavezanci – fizične osebe, državni organi in organizacije, organi lokalne skupnosti,
- fizičnim osebam, državnim organom in organizacijam, organom lokalne skupnosti, ki prihajajo iz držav, ki niso članice EU.

DDV na administrativne stroške Stalne arbitraže se ne obračuna:

- pravnim osebam, s sedežem v državah članicah EU, ki so davčni zavezanci (obrnjena davčna obveznost),
- pravnim osebam, s sedežem v državah, ki niso članice EU in so davčni zavezanci.

Predujem za kritje stroškov arbitraže

Ljubljanska arbitražna pravila zasledujejo kritno načelo in od strank zahtevajo pred-financiranje postopka v obliki predujma. Znesek predujma določi sekretariat v vsakem primeru posebej in ustreza predvideni višini stroškov arbitraže, kot izhaja iz tarife in ocene drugih stroškov postopka. Predujem je namenjen plačilu stroškov arbitraže, kot so določeni v arbitražni odločbi.

Sekretariat spremlja arbitražni postopek in je med postopkom pozoren na morebitno povečanje vrednosti spornega predmeta, kar ima za posledico višje stroške arbitraže. Sekretariat lahko v primeru, če predujem ne zadošča za kritje stroškov arbitraže na predlog senata ali po lastni pobudi naloži strankam plačilo dodatnega predujma.

Po zaključku postopka se neporabljen del predujma vrne strankam skladno z njihovimi vplačili.

---

³ Tabela B, Dodatek II Ljubljanskih arbitražnih pravil.

PLAČILO SENATU

Po izdaji končne arbitražne odločbe Stalna arbitraža iz sredstev predujma za kritje stroškov arbitraže izplača arbitrom plačilo za opravljeno delo in morebitne stroške ter poravnava administrativne stroške Stalne arbitraže.

Arbitri, ki opravljajo dejavnost v obliki samostojnega podjetja ali gospodarske družbe

Plačilo arbitru predstavlja dohodek iz dejavnosti. Arbitrer mora strankam (stranki), ki so skladno z arbitražno odločbo končni plačniki stroškov arbitraže, izdati račun za storitev arbitriranja. Iz računa mora jasno izhajati, da je informativne narave in da ga stranki ni treba posebej plačati, saj plačilo arbitru v imenu in za račun stranke opravi Stalna arbitraža iz sredstev predujma za kritje stroškov arbitraže.

Če je samostojno podjetje ali gospodarska družba arbitra hkrati tudi identificirana za namene DDV, se od storitve arbitra obračuna DDV. Plačilo za senat, kot izhaja iz tarife, ne vključuje DDV, ki se obračuna na znesek plačila za posameznega arbitra. Ob imenovanju morajo arbitri sekretariatu sporočiti višino DDV, ki se obračuna na njihovo plačilo.

Arbitri iz držav EU, ki so identificirani za namene DDV

DDV obračuna bodisi arbitrer bodisi prejemnik storitve (po mehanizmu obrnjene davčne obveznosti), upoštevajoč pravilo 44. in 196. člena direktive Sveta EU 2008/8/EG (EU DDV direktiva) in/ali 25. člena ZDDV-1.

Arbitrer, ki izda račun stranki s sedežem v isti državi članici EU kot arbitrer, mora na računu za storitev arbitriranja vedno obračunati DDV.

Arbitrer, ki izda račun stranki s sedežem v državi, ki ni članica EU, na računu za storitev arbitriranja ne obračuna DDV (razen za fizične osebe, državne organe in organizacije ter organe lokalne skupnosti).

Arbitrer, ki izda račun stranki s sedežem v drugi državi članici EU kot arbitrer, na računu za storitev arbitriranja ne obračuna DDV, če je ta stranka davčni zavezanec. V tem primeru velja mehanizem obrnjene davčne obveznosti (44. in 196. člen EU DDV direktive ali 25. člen ZDDV-1) in mora stranka plačati DDV v svoji državi. Če stranka ni davčni zavezanec (fizične osebe, državni organi in organizacije, organi lokalne skupnosti) mora arbitrer na računu za storitev arbitriranja stranki obračunati DDV (stranka plača DDV države arbitra).

Račun stranki s sedežem v državi članici EU, ki ji arbitrer ne obračuna DDV na storitev arbitriranja, mora vsebovati klavzulo: »Reverse charge procedure under Article 44 and 196 of the VAT Directive«.

Račun stranki s sedežem v državi, ki ni članica EU in ki ji arbitrer ne obračuna DDV na storitev arbitriranja, mora vsebovati klavzulo: »Export sale of services – outside the scope of (...) VAT Act«.

Arbitri, ki ne opravljajo dejavnosti v obliki samostojnega podjetja ali gospodarske družbe

Stalna arbitraža, kot izplačevalec, arbitrom, ki ne opravljajo dejavnosti v obliki samostojnega podjetja ali gospodarske družbe ob izplačilu plačila za opravljeno delo in morebitne stroške odvede obvezne dajatve (akontacija dohodnine, prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevki za zdravstveno zavarovanje).

V plačilo za senat, kot izhaja iz tarife, so vključene vse morebitne obvezne dajatve, ki jih je treba odvesti ob izplačilu. Plačilo za senat, kot izhaja iz tarife, predstavlja arbitru, ki ne opravlja dejavnosti v obliki samostojnega podjetja ali gospodarske družbe t. i. bruto bruto vrednost.

ARBITRAŽNA ODLOČBA

Sestavine

Arbitražna odločba mora biti izdana v pisni obliki. Senat mora navesti razloge, na katerih temelji odločba, razen če so se stranke sporazumele, da odločbe ni treba obrazložiti. Arbitri morajo odločbo podpisati in navesti datum njene izdaje ter sedež arbitraže.

Senat mora v končno arbitražno odločbo vključiti stroške arbitraže in jih razčleniti na plačilo in stroške za posameznega arbitra ter administrativne in druge stroške Stalne arbitraže.

Stalna arbitraža arbitrom predlaga, da pri pripravi arbitražne odločbe uporabijo vzorec arbitražne odločbe Stalne arbitraže pri GZS (priloga 2).

Izdaja končne arbitražne odločbe in rok za izdajo

Pred izdajo arbitražne odločbe mora senat poslati sekretariatu končni osnutek odločbe, na katerega lahko sekretariat poda pripombe formalne narave. Senat je dolžan take pripombe sekretariata obravnavati.

Senat mora končno arbitražno odločbo izdati v roku devetih mesecev (v šestih mesecih – pospešeni arbitražni postopek) po tem, ko mu je bila zadeva predana. Iz upravičenih razlogov lahko predsedstvo na obrazložen predlog senata ta rok podaljša. Senat mora predlog za podaljšanje podati pred iztekom roka in v predlogu predsedstvu pojasniti stanje zadeve in razloge za nezmožnost izdaje arbitražne odločbe v roku. Predsedstvo lahko rok za izdajo končne odločbe podaljša tudi po lastni pobudi.

Prekoračitev roka za izdajo arbitražne odločbe je lahko razlog za razveljavitev odločbe.

Vročanje arbitražne odločbe

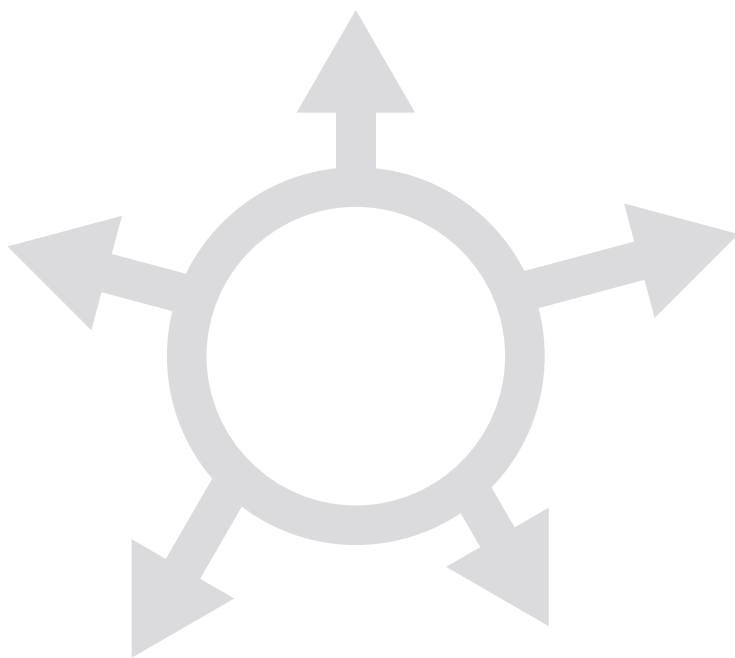
Po izdaji mora senat arbitražno odločbo brez odlašanja poslati sekretariatu v zadostnem številu podpisanih izvodov (za Stalno arbitražo, vsako od strank in vsakega arbitra). Senat naj sekretariatu pošlje arbitražno odločbo tudi v elektronski obliki.

Sekretariat na vseh izvodih arbitražne odločbe potrdi, da gre za arbitražno odločbo, izdano na podlagi Ljubljanskih arbitražnih pravil in vsaki stranki (in arbitrom) pošlje izvod arbitražne odločbe. En izvod arbitražne odločbe ter potrdila o vročitvi strankam hrani Stalna arbitraža.

PRILOGE

PRILOGA 1: VZOREC ČASOVNEGA NAČRTA POTEKA POSTOPKA

PRILOGA 2: VZOREC ARBITRAŽNE ODLOČBE

ČASOVNI NAČRT POTEKA POSTOPKA

[*kraj in datum*]

Arbitražni postopek SA 5.6-[*x/xxxx*] v skladu z Arbitražnimi pravili Stalne arbitraže pri Gospodarski zbornici Slovenije

med

tožeča stranka: [*firma,*
naslov,
matična št.,
ID za DDV,
kontaktni podatki (email)]

ki jo zastopa: [*firma/ime priimek,*
naslov,
kontaktni podatki (email)]

proti

tožena stranka: [*firma,*
naslov,
matična št.,
ID za DDV,
kontaktni podatki (email)]

ki jo zastopa: [*firma/ime priimek,*
naslov,
kontaktni podatki (email)]

pred arbitražnim senatom, ki ga sestavljajo

[*ime, priimek*]
(predsednik) [*naslov,*
davčna št./ID za DDV,
kontaktni podatki (email)]

[*ime, priimek*]
(član) [*naslov,*
davčna št./ID za DDV,
kontaktni podatki (email)]

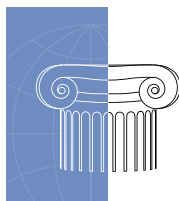
[*ime, priimek*]
(član) [*naslov,*
davčna št./ID za DDV,
kontaktni podatki (email)].

Arbitražni senat je v skladu s 25. členom Arbitražnih pravil Stalne arbitraže pri Gospodarski zbornici Slovenije (Arbitražna pravila), po posvetovanju s strankami, določil naslednji časovni načrt poteka arbitražnega postopka SA 5.6-[x/xxxx]:

Datum	Tožeča stranka	Arbitražni senat	Tožena stranka
[datum; T]		predaja spisa arbitražnemu senatu	
[datum]		pripravljalni sestanek	
[datum]	tožba		
[datum]			odgovor na tožbo
[datum]	pisna vloga 1		
[datum]			pisna vloga 1
[datum]	dogovor o poteku ustne obravnavе	dogovor o poteku ustne obravnavе	dogovor o poteku ustne obravnavе
[datum]	predložitev pisnih izjav prič		predložitev pisnih izjav prič
[datum]	ustna obravnava	ustna obravnava	ustna obravnava
[datum]	zaključna vloga stranke		zaključna vloga stranke
[datum; T+9/6 mesecev]		arbitražna odločba	

Shrani
dokument

STALNA ARBITRAŽA
PRI GOSPODARSKI
ZBORNICI SLOVENIJE

ARBITRAŽNI POSTOPEK SA 5.6-[x/xxxx]

v skladu z

ARBITRAŽNIMI PRAVILI STALNE ARBITRAŽE PRI GOSPODARSKI ZBORNICI SLOVENIJE

med

tožeča stranka: [firma]

proti

tožena stranka: [firma]

ARBITRAŽNA ODLOČBA

arbitražni senat: [ime, priimek] (predsednik)

[ime, priimek] (član)

[ime, priimek] (član)

A. Arbitražni sporazum

Spor izvira iz pogodbe [*navedba pogodbe*], ki sta jo stranki sklenili dne [*datum*] (v nadaljevanju: Pogodba). Pogodba vsebuje v [*x.*] členu arbitražni sporazum, ki določa, da naj se vsak spor rešuje v arbitražnem postopku v skladu z Arbitražnimi pravili Stalne arbitraže pri Gospodarski zbornici Slovenije (v nadaljevanju: Arbitražna pravila). Besedilo arbitražnega sporazuma: [*dobesedni prepis sporazuma*].

[... o pristojnosti senata]

B. Podatki o sporu

Tožeča stranka: [*firma, naslov, matična št., ID za DDV, kontaktni podatki (email)*]

Zastopnik tožeče stranke: [*firma, naslov/ime priimek, kontaktni podatki (email)*]

Tožena stranka: [*firma, naslov, matična št., ID za DDV, kontaktni podatki (email)*]

Zastopnik tožene stranke: [*firma, naslov/ime priimek, kontaktni podatki (email)*]

V arbitražnem postopku je bil imenovan arbitražni senat v sestavi:

Predsednik arbitražnega senata [*ime, priimek, naslov, davčna št./ID za DDV, kontaktni podatki (email)*].

Član arbitražnega senata, nominiran s strani tožeče stranke [*ime, priimek, naslov, davčna št./ID za DDV, kontaktni podatki (email)*].

Član arbitražnega senata, nominiran s strani tožene stranke [*ime, priimek, naslov, davčna št./ID za DDV, kontaktni podatki (email)*].

Skladno z [*x.*] členom Pogodbe [*/odločitvijo arbitražnega senata*] je arbitražni postopek potekal v [...] jeziku.

Skladno z [*x.*] členom Pogodbe [*/odločitvijo arbitražnega senata*] se kot merodajno materialno pravo v sporu uporablja [*navedba materialnega prava*].

Skladno z [*x.*] členom Pogodbe [*/odločitvijo predsedstva Stalne arbitraže/arbitražnega senata*] je sedež arbitraže [*mesto in država*].

C. Potek arbitražnega postopka

Arbitražni postopek SA 5.6-*[x/xxxx]* je začela tožeča stranka z vložitvijo zahteve za arbitražo z dne [*x.x.xxxx*] (v nadaljevanju: Zahteva za arbitražo). V Zahtevi za arbitražo je tožeča stranka kot nasprotno stranko navedla [*firma in naslov tožene stranke*].

Tožena stranka je podala odgovor na zahtevo za arbitražo z dne [*x.x.xxxx*] (v nadaljevanju: Odgovor na zahtevo).

[...]

Tožeča stranka je po pozivu arbitražnega senata vložila tožbo z dne [*x.x.xxxx*] (v nadaljevanju: Tožba). Tožena stranka je po pozivu arbitražnega senata vložila odgovor na tožbo z dne [*x.x.xxxx*] (v nadaljevanju: Odgovor na tožbo).

[... *navedba pomembnih procesnih dejanj v postopku*]

D. Bistvene navedbe in zahtevki strank

[... povzetek navedb in zahtevkov tožeče stranke]

[... povzetek navedb in morebitnih zahtevkov tožene stranke]

E. Obrazložitev

[... obrazložitev odločitve arbitražnega senata]

F. Stroški arbitražnega postopka

Stroški arbitraže

Višino stroškov arbitraže je sekretariat Stalne arbitraže določil na podlagi meril iz 45. člena Arbitražnih pravil in Dodatka II (Tarifa) k Arbitražnim pravilom. Skupni stroški arbitraže znašajo [x.xxx,xx] EUR in obsegajo: plačilo za člane arbitražnega senata in povračilo njihovih stroškov (*[ime, priimek]*), predsednik arbitražnega senata: plačilo v višini [x.xxx,xx] EUR in povračilo stroškov v višini [x.xxx,xx] EUR, skupaj [x.xxx,xx] EUR plus [x%] DDV ([x.xxx,xx] EUR z DDV); *[ime, priimek]*, član arbitražnega senata: plačilo v višini [x.xxx,xx] EUR in povračilo stroškov v višini [x.xxx,xx] EUR, skupaj [x.xxx,xx] EUR plus [x%] DDV ([x.xxx,xx] EUR z DDV); *[ime, priimek]*, član arbitražnega senata: plačilo v višini [x.xxx,xx] EUR in povračilo stroškov v višini [x.xxx,xx] EUR, skupaj [x.xxx,xx] EUR plus [x%] DDV ([x.xxx,xx] EUR z DDV)) in administrativne stroške Stalne arbitraže ([x.xxx,xx] EUR plus [x%] DDV ([x.xxx,xx] EUR z DDV)); v znesek administrativnih stroškov je vključena tudi vpisna taksa v višini 1.000,00 EUR.

Stroški arbitraže bodo kriti iz predujma za kritje stroškov arbitraže, ki je položen pri Stalni arbitraži v skupni višini [x.xxx,xx] EUR ([x.xxx,xx] EUR plačano s strani tožeče stranke, [x.xxx,xx] EUR plačano s strani tožene stranke). Tožeča stranka je na začetku postopka že plačala vpisno takso v višini 1.000,00 EUR plus DDV. Nепorabljen del predujma za kritje stroškov arbitraže v višini [x.xxx,xx] EUR se v skladu z 47. členom Arbitražnih pravil, po izdaji arbitražne odločbe vrne strankam v skladu z njihovimi vplačili (tožeči stranki [x.xxx,xx] EUR, toženi stranki [x.xxx,xx] EUR).

Arbitražni senat je na podlagi 45. člena Arbitražnih pravil odločil, katera stranka mora drugi povrniti stroške arbitraže in v kakšnem obsegu, pri čemer je upošteval načelo uspeha strank v postopku in druge relevantne okoliščine. [... **obrazložitev razporeditve stroškov**] Arbitražni senat je odločil, da nosita stroške arbitraže tožeča stranka v višini [x.xxx,xx] EUR in tožena stranka v višini [x.xxx,xx] EUR. Tožena [/Tožeča] stranka je dolžna tožeči [/toženi] stranki povrniti stroške arbitraže v višini [x.xxx,xx] EUR v [x] dneh po izdaji arbitražne odločbe, v primeru zamude tega roka pa skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi v višini [x] % od te glavnice, ki tečejo od prvega dne zamude dalje, do plačila glavnice.

Stroški strank

Arbitražni senat je na podlagi 46. člena Arbitražnih pravil odločil, katera stranka mora drugi povrniti razumne stroške, ki jih je ta imela zaradi arbitražnega postopka, vključno s stroški pravnega zastopanja. Tožeča stranka je uveljavljala [x.xxx,xx] EUR stroškov. Tožena stranka je uveljavljala [x.xxx,xx] EUR stroškov. [... **odločitev o upravičenosti priglašениh stroškov strank in o razporeditvi stroškov med stranke ter obrazložitev odločitve**]

G. Odločitev

Na podlagi navedenega v točkah [A] do [F] je arbitražni senat izdal to arbitražno odločbo in odločil:

[... *izrek arbitražne odločbe, odločitev o zahtevkih strank*]

[*odločitev o razporeditvi stroškov arbitraže*] Tožena [/Tožeča] stranka je dolžna tožeči [/toženi] stranki povrniti stroške arbitraže v višini [x.xxx,xx] EUR v [x] dneh po izdaji arbitražne odločbe, v primeru zamude tega roka pa skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi v višini [x] % od te glavnice, ki tečejo od prvega dne zamude dalje, do plačila glavnice.

[*odločitev o razporeditvi stroškov strank*] Tožena [/Tožeča] stranka je dolžna tožeči [/toženi] stranki povrniti stroške strank v višini [x.xxx,xx] EUR v [x] dneh po izdaji arbitražne odločbe, v primeru zamude tega roka pa skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi v višini [x] % od te glavnice, ki tečejo od prvega dne zamude dalje, do plačila glavnice.

Sedež arbitraže: [mesto in država]

Datum izdaje arbitražne odločbe: [datum]

[ime, priimek] (predsednik)

[ime, priimek] (član)

[ime, priimek] (član)
